

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. I. Quando, & quomodo Dæmones peccaverint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

QUÆSTIO II.

De Lapsu, & Pœna Angelorum.

ARTICULUS I.

Quando, & quomodo demones peccaverint.

135. Dico 1. Angeli in primo instanti habuerunt quidem physicam potentiam peccandi, non verò moralem. ita Suarez de Angelis l. 7. c. 20. n. 47. & 48. Valentia, Molina, Haunoldus, Platellius, & alii plures. Fortè sic etiam explicari potest S. Thomas: ejus certè rationem sic exponi posse existimat Suarez loc. cit. num. 55. Scotus autem in 2. dist. 5. q. 2. abstrahendo à potentia physica, & morali, dicit, absolutè Angelos potuisse in primo instanti peccare: adeoque quoad primam partem conclusionis nobiscum sentit, quoad secundam, apertè saltem, non contradicit. Prob. 1. pars conclusionis. Angeli habuerunt totum actum primum proximum liberum ad peccandum: ergo potuerunt absolutè peccare: ant. prob. habuerunt voluntatem liberam, cognitionem boni, & mali, auxilia gratiæ indifferentia &c. ergo. Confirm. Angeli in eo instanti habuerunt libertatem ad meritum ex n. 114. ergo non est neganda illis libertas ad demeritum, seu peccatum; gratis enim diceretur, eos tantum habuisse libertatem inter actus bonos, non verò ad malos, qualem habuit Christus; fuerunt enim puræ creaturæ.

136. Probatur 2. pars de impotentia morali. Primò, S. Thomas docet, in primo instanti fuisse in Angelis impossibilitatem peccandi: ergo juxta S. Doctorem fuit saltem impossibilitas moralis. Secundò, Nullus ex tot millibus Angelorum eo instanti peccavit, ut mox probabimus: atqui, ut rectè Haunoldus, censendum est moraliter impossibile, quod ex plurimis nemo facit. Tertiò, In eo instanti inerat Angelis maxima ad bonum inclinatio, magna attractio ad gratitudinem, ob beneficia recens accepta: ergo moraliter non poterant à DEO averti. Quartò, Videtur etiam decuisse DEUM, ut Angelos pro eo instanti præveniret gratiis efficacibus, ne vel à longè daretur suspicio, etiam imprudens, quod Angeli ex natura sua creati sint mali: quam rationem urget Suarez cit. n. 55.

137. Dico 2. Nullus ex Angelis primo instanti peccavit. ita omnes: & S. Thomas quidem 1. p. q. 63. a. 5. in corp. oppositam opinionem vocat erroneam: alii apud Granadum docent, nostram sententiam esse de fide; Scripturæ enim Sacræ Ezechiel. 28. Joan. 8. citatæ n. 112. & 113. Isaia 14. v. 12. Quomodo cecidisti de celo Lucifer, qui manè oriebaris. Epist. Jude v. 6. Qui Angeli non servaverunt suum principatum &c. indicant, fat clarè, Angelos, saltem per primum instans fuisse in veritate, fuisse in ortu suo gratiæ luce perfusos, ac principes cæli, & necdum servos peccati, vide etiam n. 113.

138. Dico 3. Primum peccatum demonum fuit peccatum superbiæ. ita S. Thomas 1.

p. q. 63. a. 2. in corp. & communissimè alii, contra Scotum, Prob. Tobia 4. v. 14. dicitur: Superbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo, dominari permittas; in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Isa. 14. v. 13. Dicebas in corde tuo: In cælum conscendam &c. Ezechiel. 28. v. 17. Elevatum est cor tuum in decore tuo &c. Accedunt SS. Patres. S. Ambrosius l. 4. ep. 33. vel apud alios 84. ad Demetriadem ante medium ait: Sive itaque in lapsu diaboli, sive in prævaricatione hominis, initium peccati superbia est. S. Leo serm. 4. de collectis ait de diabolo: Incentor namque ille, authorque peccati, primum superbus, ut caderet: deinde invidus, ut noceret. S. August. de natura, & gratia c. 29. Initium omnis peccati superbia, quoniam diabolus, à quo extitit origo peccati, ipsa dejecit: & subsequente invidentia hominem stantem, unde ipse cecidit, inde subvertit. Plures, ut SS. Prosperum, Bernardum, Nazianzenum &c. vide apud Suarez l. 7. de Angelis c. 9.

139. Hoc autem peccatum superbiæ non stetit in eo, quod Lucifer, vel alius Angelus, appetierit reverà esse æqualis DEO; nam, utpote perspicacissimus spiritus, evidenter agnovit, impossibile esse creaturæ, ut reverà sit DEUS, vel, ut sint plures dii. Nec dicas, eum saltem conditionatè id appetivisse, si scilicet esset possibile; nam peccatum Luciferi non fuit simplex complacentia, aut desiderium conditionatum, sed absolutum; absolutè enim dixit. Isa. 14. v. 14. Ascendam super altitudinem nubium: similis ero altissimo. Quare aliam quandam similitudinem, vel æqualitatem, non omnimodam in natura, appetiit.

140. Dico 4. Probabiliter Lucifer ex superbia sibi appetiit unionem hypostaticam: alii etiam Angeli sibi, vel saltem naturæ Angelicæ, eandem appetierunt. Ita Alensis, Suarez de Angelis l. 7. c. 13. n. 13. Tannerus, Granadus, Rhodus, Arriaga, Haunoldus, & hoc teste recentiores communiter. Hæc sententia, etsi non clarè tradatur à Scripturis, & Patribus, tamen habet fortè majus fundamentum in illis, quàm aliæ opiniones; nam certè Scripturæ videntur significare in diabolo aliquem appetitum Divinitatis; cum ergo hanc Lucifer non potuerit habere per identitatem, saltem voluerit eam habere per unionem; hoc enim significant illa verba. Isa. 14. v. 14. Similis ero altissimo: & clariùs Ezechiel. 28. v. 2. Dixisti: DEUS ego sum, & in cathedra DEI sedi... dedisti cor tuum, quasi cor DEI. Accedit, quod SS. PP. dicant, diabolus invidiisse, & invidiâ etiam peccasse, quorum textus videre est apud Granadum tract. 13. disp. 2. sec. 1. n. 4. & 5. Sanè unio hypostatica, utpote bonum excellentissimum, vel maximè potuit esse objectum superbissimæ invidiæ Luciferi, præsertim, dum se considerabat spiritum longè perfectissimum.

Adde, quod mysterium unionis hypostaticæ, vel etiam incarnationis Divinæ, Angelis fuerit probabilis revelatum. Certè id docet S. Thomas. 2. 2. q. 2. a. 7. ad 1. citatque S. Augustinum, qui sanè, l. 5. de Genes. ad liter. c. 19. docet, Angelis non fuisse mysterium hoc ignotum. Addendi etiam ij Patres, quos Suarez, tom. 1. in 3. p. disp. 5. sec. 4. §. Dico 1. sub finem adducit, qui, ut ibi tradit, videntur docere, Angelos peccasse occasione incarnationis sibi revelatæ, eo quod

quod noluerint se Christo submittere, neque humiliter ferre, quod inferior humana natura eis prælata fuerit: de quibus tamen idem Author videndus est. *l. 7. de Angel. c. 13. n. 16.* ubi alibi dicta videtur limitare. Saltem videtur valde verisimile, imò verisimilius, Angelis saltem revelatam fuisse possibilitatem unionis hypostaticæ, ut vult Arriga. *disp. 24. sec. 5. n. 44.* quo posito probabilissimum est, superbissimum Luciferum eam statim sibi ambitiosè appetiisse.

141. Non tamen propterea nego, sed omitto, potuisse simul etiam dæmonem superbiam peccare, per hoc, quod naturalibus suis inflatus neglexerit, beatitudinem supernaturalem mereri actibus submissionis, & obedientiæ: quod voluerit dominari omnibus aliis creaturis, & nulli alteri subesse, ne DEO quidem per actuale imperium ipsum gubernanti: & hac ratione affectaverit esse altissimo similis; nam ita diabolus etiam peccasse significat S. Thomas *1. p. q. 63. a. 3. in corp.* & S. Gregor. *l. 34. moral. c. 17.* scribens: *Jus perverse libertatis appetiit, ut se præesset ceteris, & nulli subesset, dicens: Ascendam Ego, & infra, Relicto eo, qui verè illi sufficere poterat, se sibi sufficere posse judicavit.* Idem insinuat S. Aug. *l. 22. de civit. c. 1.* dicens: *Cum præsciret Angelos quosdam per elationem, quasi sibi ad beatam vitam sufficere vellent, tanti boni supernaturalis beatitudinis desertores futuros,*

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

142. **O**B. 1. contra 1. conclus. Operatio incipiens cum re producta tribuitur producenti: ergo, si peccatum statim incepisset primo instanti cum Angelis in eorum productione, etiam debuisset attribui DEO: sed non potest peccatum attribui DEO: ergo neque potuit cum Angelis incipere, vel in primo instanti committi. Confirm. Motus naturalis præcedit liberum: ergo Angeli debuerunt prius habere actum naturalem, qui non potuit esse peccatum (nam peccatum est contra naturam) ergo non potuerunt statim primo instanti peccare. Resp. dist. antec. Talis operatio tribuitur producenti, si necessaria sit om. antec. si sit libera neg. antec. & conseq. illa enim operatio propriè tribuitur generanti, vel producenti, ad quam determinat produciens: nec magis tribuitur in primo instanti, quam in sequentibus: e. g. motus gravium deorsum tribuitur eodem modo producenti lapidem in primo, ac in sequenti instanti: illa verò operatio, ad quam determinat ipse effectus in primo instanti, tribuitur ipsi effectui, non minus, quam aliæ subsequentes. Nec est ratio, cur uni, aut alteri, potius tribuantur actiones primi, quam sequentium instantium: ergo, si obiectio vim haberet, DEO etiam tribuenda essent peccata postea facta, maximè, cum DEUS etiam sequentibus instantibus Angelos conservaverit, seu ipsis existentiam tribuerit.

143. Granadus quidem dicit, esse nobis quasi insitum à natura, ut primam operationem effectus adscribamus causæ eum producenti: sed non probat. Omitto, id fieri in operationibus necessariis, at non in liberis. Quodsi aliqui etiam ita judicent de liberis, non videntur veritatem

attingere: ad has tamen suspiciones amovendas, ut diximus *n. 136.* videtur, decuisse DEUM, ut Angelos gratis efficacibus præveniret. Ad confirm. dist. antec. Motus naturalis præcedit liberum prioritate temporis. neg. antec. prioritate naturæ. conc. antec. & neg. conseq. aliàs Angeli non potuissent in primo instanti mereri; unde tantum pro priori naturæ datur cognitio, quæ est actus intellectus non liber, vel aliqua volitio naturalis, tendens in bonum suum, saltem apparens: non autem pro priori temporis: imò neque pro priori naturæ datur quidquam impossibile cum peccato.

144. Ob. 2. contra 4. conclus. Si facta est Angelis revelatio de unionis hypostatica, tunc vel Christus venisset etiam Adamo non peccante, vel Angeli non potuissent non peccare: sed hæc non possunt admitti: ergo. Resp. om. ma. neg. 1. p. mi. Alibi in tract. de incarnat. amplexus sum sententiam, quæ asserit, Christum etiam Adamo non peccante fuisse venturum: quo posito ruit totum argumentum, Qui oppositum defendunt, possunt dicere, Adamum potuisse absolute peccare, etsi non peccassent Angeli, seu quamvis serpens non seduxisset Evam: quo casu etiam juxta sententiam oppositam, ad Christi adventum non fuisset necessarium peccatum Angelorum.

145. Si hoc dici non possit, eoquod sine auctoritate diceretur, adeoque dicendum sit, quod Adamus non peccasset, nisi cooperante serpente, possunt authores oppositi dicere cum Arriga *disp. 24. sec. 5. n. 44.* revelatam fuisse Angelis tantum possibilitatem unionis hypostaticæ in genere, non autem incarnationem Christi, & Luciferum statim illam sibi superbe appetiisse: quæ revelatio non supposuisset Christum venturum, adeoque evitat hanc objectionem: quamvis ex alio adhuc capite, scilicet ratione impedibilitatis decreti, decernentis Christum venturum, videatur hæc obiectio non esse efficax: sed quia in mea sententia de adventu Christi per se ruit, non est operæ pretium, longam hinc decreti illius explicationem apponere, quod tamen paucis exponi non posset.

146. Ob. 3. Supposita etiam revelatione dicta, tamen non peccassent Angeli, appetendo unionem hypostaticam: ergo. prob. antec. licet invidus alteri invidet aliquod bonum, non tamen eo ipso illud desiderat sibi, sed contentus est, modò nec alius habeat: ergo etiam dæmones non eo ipso unionem appetuissent, quod invidia pleni fuissent. Confirm. Dæmon appetendo unionem hypostaticam debuisset appetere suam destructionem: hoc non fecisset: ergo. prob. ma. unio illa non potest stare cum subsistentia Angelica: ergo hæc deberet destrui, & consequenter Angelus. Resp. neg. ant. ad prob. neg. conseq. nam in primis dæmon prius jam peccavit superbiam: dein, etsi aliquando ita se habeant invidi, non ita se habent semper, & omnes neque ita se habuit Lucifer superbissimus; utique enim hic sibi appetiit dignitatem maximam, tanquam sibi præ aliis debitam. Ad confir. dist. ma. debuisset appetere destructionem suæ naturæ. neg. ma. suæ tantum subsistentiæ. om. ma. & dist. sic min. neg. conseq. Sive subsistentia creata sit quid positivum, sive quid tantum